

Notat

Miljøministeriet
Departementet

EU & Internationalt

J.nr. 2011-1778

Ref. Anrbj

Den 20. marts 2013

Afrapportering fra UNEP's styrelsesråds møde og GMEF (Det globale ministerforum for miljø) den 18-22. februar 2013 i Nairobi, Kenya.

Styrelsesrådets arbejde var organiseret i tre dele: 1. Ministerforummet, som udelukkende fungerer som dialogforum, 2. "Committee of the Whole", der bl.a. behandler beslutninger, og 3. plenarforsamlingen, der indleder og afslutter samlingen med vedtagelse af samlingens afrapportering og beslutninger.

Titlen for ministerforummet var "Rio +20: From Outcomes to Implementation". Fokus for drøftelserne var opfølgningen på Rio+20 bæredygtighedstopmødet og den vedtagne sluttekst "The Future we Want", herunder beslutningen om en styrkelse af UNEP og udviklingen af globale bæredygtigheds mål (Sustainable Development Goals).

Af særligt væsentlige beslutninger kan fremhæves implementeringen af Rio+20-slutdokumentets § 88 om styrkelsen af UNEP, som var en af de centrale forhandlinger på styrelsesrådet, herunder tilpasningen af UNEP til universelt medlemskab (medlemskab for alle FN medlemslande). Resultatet blev "United Nations Environment Assembly of the United Nations Environment Programme" som indstilles til FN's Generalforsamlings godkendelse. Forsamlingen – "the Assembly" - skal fremover mødes hvert andet år fra og med 2014 og afsluttes med et to-dages højniveausegment. Der oprettes et bureau med 10 medlemmer og højniveausegmentets funktioner bliver at tage strategiske beslutninger, give overordnet policy-guidance og adressere nye miljøudfordringer, policy-review og erfaringsudveksling, organisere multi-stakholder dialog samt skabe partnerskaber til opnåelse af miljømål og ressourcemobilisering.

Herudover kan fremhæves områderne kemikalier og affald, hvor der blev vedtaget en fælles beslutning om kemikalier, affald og synergier og bedre finansiering af kemikalie- og affaldsområdet. Beslutningen fremhæver udkommet af Rio+20 topmødet i relation til sikker kemikalie- og affaldshåndtering og opfordrer alle til at støtte sikker kemikalie- og affaldshåndtering som en vigtig brik i opbygningen af en grøn økonomi i relation til bæredygtig udvikling og fattigdomsbekæmpelse.

UNEP opfordres til at fortsætte arbejdet på området og se på muligheden for at udvikle et redskab, som kan bruges til at vurdere udviklingen i forhold til at nå 2020 målsætningen fra Johannesburg topmødet om bæredygtig udvikling. Ligeledes er der en opfordring til at arbejde for at udvikle og anvende mere sikre alternativer og forebygge utilsigtede udledninger til miljøet. Kemikalieafsnittet omhandler både bly og cadmium, kviksølv, SAICM (Strategic Approach to International Chemicals Management) og POP'er (Persistent Organic Pollutant). Blandt andet gives en opfordring til at fortsætte indsatsen om at begrænse risici for sundhed og miljø på grund af anvendelsen af bly og cadmium, og en opfordring til at dele informationer om mulige alternativer og teknikker i forhold til

anvendelser og begrænsninger af udledninger. For kviksølv omhandler beslutningen en anerkendelse af den nye globale konvention og en opfordring til alle om at underskrive og ratificere konventionen hurtigst muligt. UNEP opfordres til at støtte det arbejde, der skal laves, før konventionen træder i kraft, blandt andet i form af afholdelse af en diplomatisk konference i Japan til oktober, hvor konventionen officielt vedtages og åbnes for underskrivelse, støtte implementeringen af relevante resolutioner fra den diplomatiske konference bl.a. med det formål at støtte kapacitetsopbygning og hjælp til tidlig ratificering af konventionen samt at yde sekretariatsbistand. I forhold til SAICM er der en generel anerkendelse af de initiativer, som er igangsat for at støtte op om SAICMs målsætninger, herunder om kemikalier i produkter og om hormonforstyrrende stoffer.

I forhold til affaldshåndtering er der taget beslutning om at udarbejde en intern UNEP affaldsstrategi, at udarbejde et "global outlook" om udfordringer, trends og politikker i forhold til affaldsforebyggelse, -minimering og -håndtering i et livscyklusperspektiv samt om fortsat at give støtte til det globale partnerskab om affaldsbehandling. I forhold til synergier blev der alene givet en opfordring til at støtte processen om at se på mulighederne for øget samarbejde og koordinering på kemikalie- og affaldsområdet.

I forhold til finansiering af kemikalie- og affaldsforvaltning blev der i lyset af stigende vanskeligheder med implementering, overholdelse og videreudvikling af kemikalie- og affaldskonventionerne i 2009 igangsat en proces, som skulle prøve at identificere bedre muligheder for finansiering til implementering af bedre forvaltning, med særligt fokus på u-landenes udfordringer. I beslutninger fremhæves resultat af denne proces, hvor resultatet er blevet en integreret tilgang med tre komponenter, som omhandler integration i nationale planer, politikker og budgetter (mainstreaming), involvering af erhvervslivet (industry involvement) samt specifik finansiel bistand, som ses som gensidigt styrkende hinanden. Beslutningen skal nu føres ud i livet, primært i regi af de besluttende forsamlinger for de globale konventioner og den globale kemikaliestrategi SAICM, gennem ændring af den globale miljøfacilitet (GEF) så der bliver bedre mulighed for finansiel støtte gennem denne, gennem et særligt program for institutionel styrkelse og gennem nationale tiltag, herunder involvering af erhvervslivet.